

Geachte mijnheer, mevrouw,

Hierbij bied ik u de inbreng van Natuurmonumenten aan voor de consultatie aangaande het ontwerp-Klimaatplan.

Energie transitie algemeen

“Natuurmonumenten pleit voor het besparen van energie en is voorstander van het opwekken van duurzame energie zoals wind – en zonne-energie. Maar wel op de juiste plek; daar waar de natuur er niet onder lijdt en met goede inpassing in het landschap. Het gaat namelijk al slecht met de natuur, we hebben juist meer natuur nodig. Ook als oplossing bij klimaatverandering.” Ons verdere standpunt hierover valt te lezen op <https://www.natuurmonumenten.nl/standpunten/standpunt-van-natuurmonumenten-over-duurzame-energie>

Landbouw

In het ontwerp-Klimaatplanplan wordt geconstateerd: “Alle sectoren moeten een kosteneffectieve en eerlijke bijdrage leveren. Sectoren zoals landbouw en internationaal vervoer lopen achter.” Wij onderschrijven deze constatering maar missen een concreet actieplan met (tussen)doelen en maatregelen waarmee wordt verzekerd dat deze achterstand ongedaan wordt gemaakt.

Belangrijke elementen van het ontwerp-Klimaatplan zijn doelsturing en innovatie. Echter, zowel innovatie als doelsturing moeten nog uitgewerkt c.q. het effect moet nog worden bewezen. Dat vraagt tijd. Is die tijd er wel? 2030 nadert met rasse schreden, 2035 idem. Doelsturing vraagt goede monitoring, toezicht en handhaving is dat al gegarandeerd? Uit het ontwerp-Klimaatplan valt dat niet expliciet op te maken.

Is op de twee nieuwe elementen, innovatie en doelsturing, een crashtest gedaan. Gaan die nieuwe elementen wegen ons onontkoombaar leiden tot het doel ook bij tegenvallers c.q. onvoorziene omstandigheden. Is er een plan b. waarbij bij het niet halen van tussendoelen leidt tot inzet van extra en beproefde middelen?

Het ontwerp-Klimaatplan kent veel faciliterende maatregelen: innovatie, opkoopregelingen etc. Deze zijn echter allemaal vrijwillig. Hoe gaat zeker gesteld worden dat de doelen toch worden gehaald. Het track record van het halen van doelen op ‘aanpalende’ gebieden zoals stikstof-, nitraat- en KRW-doelen is niet goed. Hoe wordt zeker gesteld dat ondanks de vrijwilligheid de doelen toch zullen worden gehaald

Natuurmonumenten is van oordeel dat een goed gekozen GVE-norm enorm zal bijdragen aan CO2 (eq) emissiebeperking maar ook voor zoveel meer (stikstof, nitraat, biodiversiteit, waterstand). Beleidscohesie en integraliteit is van cruciaal belang, zeker in de Nederlandse context waar sprake is schaarse ruimte.

Blijkens het ontwerp-Klimaatplan blijven Landbouw en Landgebruik in 2050 zitten met grote rest-emissies (resp. 8,5-11 en 0,3-1,2 Mt CO2 eq.). Wat gaat daaraan gedaan worden? In het plan staat dat de eiwittransitie kan helpen maar het plan geeft geen concrete doelen en maatregelen. Ook geeft het ontwerp-Klimaatplan aan dat biologische landbouw daarbij kan helpen. Echter, ook daar missen bijpassende maatregelen en een tijdpad om het percentage biologische landbouw te vergroten.

Veenweide

Het ontwerp-Klimaatplan geeft aan dat Nederland een bijzondere positie heeft ten opzichte van andere landen in Europa, omdat wij momenteel netto emissies hebben uit landgebruik vanwege oxidatie van veenbodems. “Zonder drastische vernatting van veenweidegebieden zal er sprake zijn van een netto emissie”. Onduidelijk is of de doelstelling voor veenweide voor 2030 wordt gehaald.

Inmiddels is de EU Natuurherstelverordening van kracht geworden. In deze verordening zijn concrete, juridisch afdwingbare, opgaven geformuleerd.

Herstelmaatregelen (inclusief vernatting) voor ontwaterde veengebieden volgens de NHW:

- a) 30% in 2030 (minstens 1/4 vernat);
- b) 40% in 2040 (minstens 1/3 vernat);
- c) 50% in 2050 (minstens 1/3 vernat).

Uit het ontwerp-Klimaatplan valt niet op te maken of deze wettelijke opgaven geïncorporeerd zijn. Het zou goed zijn dat te expliciteren.

Het ontwerp-klimaatplan zet in op de implementatie van de veenweidestrategieën. Het lijkt er op dat de enige (ver)nieuwde maatregel is: “Een subsidieregeling ter bevordering van het verhogen van de grondwaterstand wordt opnieuw opengesteld, waarmee ondernemers die hun bedrijfsvoering hierop willen aanpassen worden ondersteund.” Gebiedsgerichtheid, zoals bij hydrologie is uit de aard van de zaak noodzakelijk verhoudt zich niet goed tot vrijwilligheid. Dat klemt te meer daar het hier om vernatting gaat.

Een lacune in het ontwerp-klimaatplan plan is dat niet duidelijk is of de analyse van alle veenweidestrategieën opgeteld leiden tot de gewenste uitstootreductie. Is dat nu na een aantal jaren implementatie ook gemonitord en gerapporteerd? Waar staan we dan precies op de weg naar doelbereik. Op basis hiervan kunnen we bepalen of en wat er aanvullend aan de veenweidestrategieën moet worden gedaan.

Met vriendelijke groet,
Kind regards,

Patrick Nuvelstijn

Coördinator European & International Affairs
Stationsplein 1
3818 LE Amersfoort

www.natuurmonumenten.nl

Doe mee met [Natuurmonumenten](http://www.natuurmonumenten.nl) en bescherm natuur in Nederland.

